

29 Φεβρουαρίου 1920

Η γέννηση της Τσεχοσλοβακίας

Η υπόγεια αφύπνιση των Τσέχων εκδηλώθηκε από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, όταν οι ιδέες του πανσλαβισμού άρχισαν να κυκλοφορούν και να κερδίζουν έδαφος. Στις αρχές του 20ού αιώνα, οι Τσέχοι ήταν πεισμένοι ότι τίποτα το κοινό δεν είχαν με την Αυστροουγγρική αυτοκρατορία, η οποία τους καταπίεζε και τους εξαντλούσε. Κι όταν, με το ξέσπασμα του Α' Παγκόσμιου πολέμου, οι Τσέχοι βρέθηκαν να υπηρετούν στον αυτοκρατορικό στρατό, με την πρώτη ευκαιρία παραδίδονταν στους συμμάχους της Αντάντ. Οι Βρετανοί ήταν οι πρώτοι που σκέφτηκαν να τους αξιοποιήσουν.

Οι Τσέχοι αιχμάλωτοι των Άγγλων σχημάτισαν τις τσέχικες λεγεώνες που πολεμούσαν στο πλάι της Αντάντ. Οι Βρετανοί τις ονόμασαν «συμμαχικό στρατό». Και τους Τσέχους «έθνος συμμάχων». Και την Εθνική Επιτροπή Τσέχων, που δημιουργήθηκε στις 14 Ιουλίου του 1918, «αντιπρόσωπο της μελλοντικής Τσεχικής κυβέρνησης». Τρεισήμισι μήνες αργότερα, στις 28 Οκτωβρίου του 1918, δημιουργήθηκε η ανεξάρτητη δημοκρατία της Τσεχοσλοβακίας. Η προσθήκη είχε επέλθει με πρωτοβουλία των Σλοβάκων που είδαν στη λύση αυτή την εθνική τους χειραφέτηση. Κι έγινε αποδεκτή από τις δυνάμεις της Αντάντ που έτσι αποκτούσαν ένα φιλικό κράτος στα πλευρά των εχθρικών Γερμανίας, Αυστρίας και Ουγγαρίας κι ένα ανάχωμα στην επέκταση του μπολσεβικισμού προς την Δύση. Το νέο κράτος συγκροτήθηκε από τις περιοχές Βοημίας, Μοραβίας, κομματιού της Σιλεσίας (στη λεκάνη του Πάνω Όντερ), της Κάτω Αυστρίας και της Βόρειας Ουγγαρίας. Συνολικά 140.000 τετρ. χλμ. με 13.700.000 κατοίκους από τους οποίους 6,6 εκατ. Τσέχοι, 2,1 εκατ. Σλοβάκοι και 3,1 εκατ. Γερμανοί.

Οι Γερμανοί της Βοημίας και της Μοραβίας προσπάθησαν να δημιουργήσουν χωριστικό κίνημα και να ενωθούν με την Γερμανία. Οι καιροί δεν επέτρεπαν τέτοια. Στις 29 Φεβρουαρίου του 1920, η Τσεχοσλοβακία αποκτούσε το πρώτο της σύνταγμα, ενώ είχε προηγηθεί η διανομή των τσιφλικιών και μια γενναία αγροτική μεταρρύθμιση. Πρώτος πρόεδρος εκλέχτηκε παμπηφεί ο Τόμας Γκάρικ Μάζαρικ (1850 – 1937), φιλόσοφος, πατριώτης, ποιητής, καθηγητής πανεπιστημίου και αγωνιστής υπέρ της απελευθέρωσης

των σλαβικών λαών από τον αυστριακό ζυγό. Επανεκλέχτηκε κι έμεινε πρόεδρος ως το 1935, οπότε παραιτήθηκε (14 Δεκεμβρίου).

1916: Κρούσματα χολέρας εμφανίστηκαν στη Θεσσαλονίκη, στα εκεί σταθμεύοντα σερβικά στρατιωτικά τμήματα που μεταφέρθηκαν από την Κέρκυρα, όπου είχαν καταφύγει μετά την κατάρρευση του σερβικού μετώπου.

1920: Σε μια προσπάθεια να διατηρήσει την ανεξαρτησία της έναντι της Γερμανίας και της Σοβιετικής Ένωσης, η Τσεχοσλοβακία ψηφίζει δικό της σύνταγμα. Την ίδια μέρα, ο Μίκλος Χόρτι της Ναγκιμπάνια χρίζεται αντιβασιλιάς της Ουγγαρίας.

1932: Πιστά στην κυβέρνηση της Φιλανδίας στρατεύματα περικυκλώνουν την πρωτεύουσα Ελσίνκι, για να την προστατεύσουν από την απειλή του φασίστα στρατηγού Κουρτ Βαλένιους που βαδίζει εναντίον της επικεφαλής 4.000 ανδρών.

1936: Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Φραγκλίνος Ρούσβελτ υπογράφει το δεύτερο πρωτόκολλο ουδετερότητας που απαγορεύει στις Ηνωμένες Πολιτείες να χορηγούν δάνεια σε χώρες οι οποίες βρίσκονται σε εμπόλεμη κατάσταση.

1944: Λήγει άδοξα η γερμανική αντεπίθεση του στρατάρχη Κέσερλινγκ εναντίον των συμμάχων στο Άντσιο.

1948: Μετά την παραίτηση των μη κομμουνιστών υπουργών, ο πρωθυπουργός Κλέμεντ Κόβαλντ αναλαμβάνει τον πλήρη έλεγχο της Τσεχοσλοβακίας και ανακοινώνει διανομή των τσιφλικιών. Ο λαϊκός ήρωας Γιαν Μάζαρικ διατηρείται στο υπουργείο Εξωτερικών.

1956: Ορκίζεται η πρώτη εκλεγμένη κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, στον οποίο τα ανάκτορα είχαν αναθέσει την πρωθυπουργία μετά τον θάνατο του Αλέξανδρου Παπάγου.

1968: Σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την πολιτική της Σοβιετικής Ένωσης, η ρουμανική αντιπροσωπεία αποχωρεί από το Διεθνές Συνέδριο Κομμουνιστικών Κομμάτων που διεξάγεται στη Βουδαπέστη.

1984: Σοβιετικό βέτο στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ εμποδίζει την ανάπτυξη ειρηνευτικής δύναμης στον Λίβανο.

πραγματικότητα, θεσπίζοντας να μην είναι δίσεκτα χρόνια (να μην έχουν 29^η μέρα τον Φεβρουάριο) τα «επαιώνια» που δε διαιρούνται με το 400. Έτσι, το 1900 δεν υπήρξε 29 Φεβρουαρίου, ενώ 2000 υπήρχε.

Το ημερολόγιο του πάπα Γρηγόριου ισχύει από τον Οκτώβρη του 1582, όταν την 4^η του μήνα ακολούθησε η 15

η

. Ονομάστηκε γρηγοριανό και έχει λάθος μια μέρα κάθε 4.000 χρόνια. Στην Ελλάδα, εφαρμόστηκε το 1923, όταν την 16

η

Φεβρουαρίου ακολούθησε η 1

η

του Μαρτίου.

1792: Γεννιέται ο Ιταλός συνθέτης Τζοακίνο Ροσίνι (34 όπερες, ανάμεσά τους και «Ο κουρέας της Σεβίλλης» (1816). Πέθανε στις 13 Νοεμβρίου 1868.

1940: Διο σταθμοί ασύρματης επικοινωνίας με το εξωτερικό εγκαινιάζονται στη Λούτσα και στο Χαρβάτι.

1944: Ο Ν. Λάσκαρης διορίζεται διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου, ενώ ο Άγγελος Τερζάκης επανέρχεται στη θέση του γραμματέα των κρατικών θεάτρων.

2012: Πεθαίνει ο δημοφιλής ηθοποιός Βασίλης Τσιβιλίκας. Είχε γεννηθεί το 1942.